

Posunuli jsme od (dřívějšího) úkolu *ztišení se v covidu* k nároku *orientovat se* nyní v hlučném hřmotu války na Ukrajině. Síla vnitřního ticha, které mluví, nás vždy uzpůsobuje pro pohyb tam, kam jsme vysláni – i do minového pole nepokoje (svatý Ignác by řekl: Orientaci musíme nalézt jak v Jeruzalémě, tak v Babyloně, podle toho, kam jsme vysláni: jednou do pokojných, jindy do nepokojných podmínek). V liturgických čteních těchto dní nás provází (tichý) prorok Eliáš, který se potřebuje uprostřed masakru zorientovat. Srdcem volá Pána a hledá jeho tvář pro svůj další „pohyb a směr“. Aby své poslání ale dokončil, musí se nejprve „pomazlit“ s jemným šumem vánku. V tichu zaslechne hlas a opět zaplane nadějnou horlivostí, i když zbyl sám. V tichu dostává instrukce, co má nadále dělat, až vyvstane bouře a pronásledování. To, co v jeho činech následuje, je už jen dokonáním díla, všešlého z věrnosti hlasu Pána, který promluvil v tichu (stejně jako je Ježíšova Kalvárie dokonáním věrnosti Syna Otcovu hlasu).

Ticho (Ježíš) zahrnuje všechny zvuky, tóny celého stvoření... Až když se Slovo stalo tělem, promluví také akusticky! Nadále ale mluví Slovo nejsilněji v tichu srdce (s Marií i s námi). Proto ticho, do kterého nás Ježíš uvádí, není hluchota vyprázdněného „nic“, ale nejživější forma komunikace.

První reakce na vpád násilí (války) do naší blízkosti je zmatek, hrůza a strach, nečekanost, cítíme se nepřipravení... jde o přirozenou reakci *těla*, které první „křičí“, když strádá, stejně jako *duše*, která se plní obavami! Jako u Eliáše. Po odeznění první vlny šoku z násilí jsme vedeni k celistvějšímu (pravdivějšímu) vyhodnocení, abychom četli události vnitřním zrakem (očima Ježíše), abychom našli kotvu, orientační pevný bod, jinak buď pod tísní těla a duše začneme *hrubnout* (i v míru, a o to více ve válce: tělo se není ochotno uskromnit a duše kalkuluje sobecky pro sebe), anebo se pro nás události stanou nepřehledným chaosem, který nedokážeme vyhodnotit a který nás svou hlučností začne vrhat do *nejrůznějších slabin*: nejistoty, pochybností, zmatku, ubitosti, zdeptanosti, zlostejnění, zoufalství, slabošství, relativizace (Kdo ví, jak to celé je? Kde je pravda?) apod.

Služebníci ale (a to je jejich kotva) **žijí tím, co prožívá Ježíš**, a k průniku do jeho života dostávají dary poslední hodiny. A žijí-li tím, čím žije Ježíš, nyní rozpoznávají, že On se ztotožňuje s utrpením na Ukrajině – až tak, že nazývá celou hrůzu Kalvárií, „svým umučeným Tělem“, ze kterého nakonec vyjde Krev a Voda: pramen života pro lotra, který ho zneuctil.

Krásu a vznešenost tohoto absolutního tajemství nelze pochopit tak, že si budeme mediálně pouze srovnávat nepřeborné množství názorů (co kdo o tom ukrajinsko-ruském konfliktu píše nebo říká, a podle toho se klonit jednou spíše na tu, podruhé zase na onu stranu), ale v srdci nám musí *bublat živá mluvící Voda Ducha* (rozdrcená láska Ducha Svatého), který rovněž nám v bolesti nejlépe připomíná vše, čím se nás

kdy Ježíš dotknul, vše, čím nás kdy oživil ze smrti do života: abychom ho vždy znovu (nyní třeba v situaci Ukrajiny) analogicky rozpoznali, viděli, slyšeli, cítili jeho přítomnost a znali rozpoložení jeho Srdce – a tím pádem se v celé situaci orientovali a rozpoznali pravdu od lži (byť bychom jako Eliáš zůstali zcela opuštěni). Jen spojení s živým Pánem-Pravdou mě činí pravdivým a dává pravdu v událostech zahlédnout.

V tichu vlastního srdce vidět rozpoložení Ježíšova Srdce, to je náš *první informační zdroj* v každé situaci. Až teprve potom přichází na řadu vše ostatní (rovněž) nezbytné: naše lidské nasazení, přiložená ruka k dílu, dovednost, která slouží i druhým (že třeba umíme vytřídit podstatu od informační stoky, máme moudrost a statečnost nerozdmýchávat mezi lidmi pudový strach ze zdražování, z příchozích uprchlíků...), abychom tak vždy našli východisko naděje, neutíkáme-li z Pánovy blízkosti. A Pán, v péči o to, abychom se v jeho blízkosti skutečně udrželi, radí (zejména v bouřlivých a nepřehledných situacích života) dvojí: **1. Dívejte se na mě, abyste slyšeli, co vám říkám! 2. Usínejte na mém Srdci!**

ad 1. Dívejte se na mě, abyste v **tichu** svého srdce **zaslechli**, co vám říkám! To je první pro nás důležitá zásada, která posiluje naše srdce, proměňuje ho a vytváří v něm nebe – když je *srdce* silné, *tělo* i *duše* jsou uschopněny ke kompetentní a nezbytné činnosti (dokážeme lidsky vynalézavě fungovat), aniž by nás příšerné události vrhaly do zoufalství nebo hrubá síla zastražovala k nečinnosti!

Pán k nám mluví především v tichu našeho srdce a jeho slovo nezní „jen tak“, ale když něco řekne, jeho *slovo je zároveň čin*, zároveň to v nás již uskutečňuje (to, co po nás požaduje). Když my v sobě jeho jemný hlas-ticho přehlušujeme nebo zeslabujeme (byť dobrými důvody lidské starostlivosti o to či ono), ztrácíme sílu na čtyřicetidenní Eliášův pochod k dokončení poslání. Ježíš nás neopustí, ani když budeme milovými kroky utíkat z místa, které nám svěřil, nadále půjde s námi, protože to slíbil, ale půjde mlčky, bez odpočinku, zkrvavený úzkostí, zda znovu otevřeme uši srdce pro jeho tichý hlas. Když ale o vnitřní ticho usilujeme: tedy odevzdáváme se Pánu, vyznáváme své chyby, toužíme po něm a odpovídáme na jeho jemné nevyčítavé impulzy, pak (nakolik už naše srdce utrpením proměnil) i *naše slovo začne mít moc*, a když ho vyslovujeme, stává se také (jako u Ježíše) činem.

A to je **základní služebnická aktivita** a zápas (v míru, o to více) ve válce: jsme tímto úsilím (o pohled na Pána v tichu srdce, abychom slyšeli, co mluví) v první bojové linii (dokonce tvoříme předvoj fronty): kvůli tomu (naší modlitbě, která se ihned v místech potřeby uskutečňuje) jsme dostali na pomoc papežský kříž Dobrého pastýře anebo modlitbu Meče Jany z Arku – což jsou nekrvavé (mystické) zbraně v rukou těch nejstatečnějších. A nejstatečnější jsou ti velkorysí, ve kterých se rozrůstá vnitřní svoboda a milý projev srdce vůči trpícím (na způsob Eliáše, který není milý uhlazeně, psychologicky, ale podstatně, srdcem, které krvácí za druhé).

Když takto (z ticha srdce) vyslovujeme slova, modlitbu, přímluvy (nebo jako papež František zasvěcení Ukrajiny Mariině Srdci) – pouze se to jeví, jako by se slova jen pronesla! A tak lidé často, když nemohou zlu zabránit fyzickou silou, cítí nemohoucnost a jen povzdechnou: No, už se můžeme jen modlit! Nic jiného nám nezbývá. A přitom naopak, když jsme s Pánem spojení, právě to, co „pouhými“ *slovy*

vyslovujeme (třeba když klademe Meč Jany z Arku na bolestná místa a vztahy), to se stává zároveň nejúčinnějším *činem* (i když nejsou „výsledky“ hned fyzicky zahlédnutelné). A tak vše, co se zdánlivě „jen“ řekne, to se stává (uskutečňuje) – nabývá to tělo, nabývá to hmotnost, zhmotnění, je to vysoce účinný čin lásky! Málokdo si to uvědomuje, ale Bůh skutečně to, co my vyslovujeme, činí, všechno proměňuje, naplňuje hlubokou svatostí a činí věci nové, ve vztazích a ve všem, co žijeme. Jeho věta na Kalvárii: *Činím všechno nové!* ve spojení s ním trvá! A tak čím **čistějšími nádobami** se stáváme, tím větší sílu a působnost má také to, co říkáme! Avšak u každého člověka je projevem skutečné **čistoty** něco zcela jiného – záleží na blahoslavenství jeho srdce. Podle blahoslavenství srdce můžeme sledovat, zda stojíme před Pánem čistí:

1. u blahoslavených **chudých v duchu** je skutečným projevem jejich čistoty *moudrost* (projevem jejich nečistoty je *pošetilost*); **2.** u blahoslavených **plačících** je skutečným projevem jejich čistoty *mírnost* (projevem jejich nečistoty je *sebelítost* vydírající nejbližší); **3.** u blahoslavených **tichých** je skutečným projevem jejich čistoty *pokora* (projevem jejich nečistoty je druhými opovrhující *pýcha*); **4.** u **lačnicích po spravedlnosti** je skutečným projevem jejich čistoty *otcovství–mateřství* (projevem jejich nečistoty je *sobecká sebevztažnost*); **5.** u blahoslavených **milosrdných** je skutečným projevem jejich čistoty *spravedlnost* (projevem jejich nečistoty je *nezřízené rozdávání se bez rozlišení a hierarchie hodnot*); **6.** u **čistých srdcem** je skutečným projevem jejich čistoty *lásky* (projevem jejich nečistoty je *tvrdost a neláska*); **7.** u **tvůrců pokoje** je skutečným projevem jejich čistoty *trpělivost* (projevem jejich nečistoty je *rozkladná výbušnost*); **8.** u **pronásledovaných pro spravedlnost** je skutečným projevem jejich čistoty *statečnost* (projevem jejich nečistoty je *změkčilost*). U každého člověka je, podle blahoslavenství srdce, čistotou – opakem pokrytectví – vždy něco jiného.

Jsmeli takto čistí, potom už to, co říkáme (jak se modlíme), není jen slovo vyřčené (ústý), ale (slovem se stává tak jako u Ježíše) i jakýkoli náš pohyb, projev, nebo i jen myšlenka, která se ztvárňuje do nějaké třeba mimiky – to vše, každý náš projev, dostává misijní působnost, celý náš život se stává „mluvícím slovem“, zpřítomňováním Pána: život se stává eucharistií. Takoví Ježíšovi Srdci nejbližší už mají v jeho blízkosti **jen být** (neboť ať dělají, co dělají – spí nebo bdí – tím, že plní své povinnosti, vším milují): a tím vlastně plně realizují **kněžství srdce!** Avšak ty kněžské úkony, které *služební kněží* vykonávají pro svěřený lid, skrze *kněze v srdci* – muže i ženy – koná přímo sám Pán, Velekněz: On rozdává eucharistii skrze jejich srdce, usmiřuje, odpouští, přináší pokoj a naději atd. Jde o nejvznešenější poslání na světě, poslání Panny Marie.

Ty, kteří v Boží blízkosti ještě nedokážou „jen být“ (tj. záviset zcela na něm a spoléhat jen na něj), ty, kteří mají strach, nevystavuje Bůh ještě přímému a nejvyššímu žáru Ohně ve svém Srdci. Bojuje po boku s těmi, kteří se nebojí (nikoli tělesně nebo duševně), ale jsou *ochotní nechat své srdce rozdrtit* (na podobu Osob Trojice) *z lásky*, s těmi, kteří jsou připraveni k velkorysé oběti. Takoví (vyzrálí kněží srdce, odkázaní jen na slovo Pána) jsou vlastně *skryté prvotiny mučedníků*, kteří svým životem (který je modlitbou–činem) předpřipravují (jak v míru, tak ve válce) „šťastnou hodinu smrti“ druhým lidem, aby šli po smrti ihned do Boží náruče jako

mučedníci! Mučedníci (jak to zblízka vidíme nyní na Ukrajině) sice přicházejí o všechno (o domov, kořeny, perspektivu), ale dostávají stokrát více: vzácné, krásné, jedinečné nebe, ve kterém nechybí nic z toho, co jim na zemi bylo drahé, ba ani to, co nestačili odžít. To tam nalézají ve stokrát znásobené oslavené podobě a ještě v přítomnosti Pána. **Takto je potřebné se na všechno dívat a vše vyhodnocovat** – podle vzácné perly skryté v utrpení! Takto jsme jako Tělo Kristovo propojení (jeden se zde modlí a druhý jde na vzdáleném místě do nebe – bojujeme tedy všichni) a Ježíš tvoří všechno nové i tímto bolestným způsobem z jediného důvodu: aby všechny naplnil svou přítomností, láskou a svatostí.

A tak my, jako Služebníci poslední hodiny, máme jen znova a znova přistupovat k Pánovu Srdci – živému Prameni – neboť z něj vytéká bezpočtu milostí a darů (včetně rozdrčené lásky Ducha Svatého – která nás učí velkorysosti do krajnosti): všechno to, co jako Služebníci s úžasem sledujeme! A pokaždé, když přistoupíme (když hledíme do Pánova Srdce), **vytéká na nás proud**, který je **starý** a **nový** zároveň (to, co známe, i to, co je novým úkolem) – a potom na nás zase znova vytéká ten proud milosti, který **zrovna potřebujeme** pro ty, kteří přicházejí do naší blízkosti, anebo vytéká zcela **nový** proud: podle toho, buď v jaké situaci se nacházíme my sami; anebo co je zrovna potřeba činit v situaci, ve které se nacházejí ti, kteří jsou kolem nás; nebo v jaké situaci se nachází celý svět. Jediné je třeba: dokola přistupovat s důvěrou, že Pán ze svého Srdce pro nás jakoby vypouští vždy právě **ten proud**, který zrovna potřebujeme. I když je třeba plný bolesti (ten proud tak zakoušíme) – tak se to jeví, tak se to zdá nebo tak je to z naší strany přijímáno – i tehdy máme důvěřovat, že je to to nejvíc, co nám nyní, v tuto chvíli může Boží Srdce dát: protože On je Moudrost, Láska a všechno proměňuje k našemu dobru.

Z takové blízkosti nemáme za žádnou cenu odcházet, utíkat, abychom neztráceli **vnitřní ticho** (živý, tvůrčí hlas Pána, nezastřený hlukem) – protože jen vnitřní ticho je zápalné dříví pro oheň (Eliášovy) lásky! To neznamená, že neprožíváme dramata (která musíme odžít), ale po každé (i soukromé osobní Eliášově) bouři přichází Ježíš a stále znova v šumu tichého vánku opakuje: *Pokoj vám!* Nabízí sebe, aby se hladina našeho rozbouřeného srdce ustálila (aby nepovstala válka, byť v malých souřadnicích naší rodiny) a my znova správně viděli až na dno (do podstaty, na čem skutečně záleží), a tím pádem zaslechli to, co Bůh činí v našem životě, co nám klade Láska na srdce. Přitom Ježíš nemluví akustickými slovy, ale On sám je to Ticho: ticho je jeho Hlas.

Takže, když se na něj díváme (třeba to zprvu neumíme jinak než fyzicky, pohlížet na obrázek, ale pak hledíme stále hlouběji: ve stvoření, v druhých lidech i ve vlastním srdci), lomož myšlenek (starostí, strachů, přehršle zájmů) sice neustává, ale ztrácí vliv a sílu a Ticho se stává slovem, které je naší první a základní hybnou silou.

ad 2. Doporučení **usínat na Pánově Trojjediném Srdci** dostáváme jako další instrument k rozlišování toho, co se děje v nás i navenek – jako klíč ke čtení událostí, které teprve nastanou: Když večer v myšlenkách „probíháme“ celý uplynulý den a chceme porozumět tomu, co nám Pán chtěl událostmi sdělit, obrazně řečeno si hlavu pokládáme na polštář jeho Trojjediného Srdce, které jak víme, je do konce

světa pro nás v Ježíši probodené, v Otci roztržené a v Duchu Svatém rozdrcené. **Usínat takto na jeho Srdci** znamená (mimo jiné) stále lépe **rozumět** tomu, jak jsem já sám jako člověk v (tomto dni a v celém životě) **probodený**, jak jsem **roztržený** a jak jsem v životě **rozdrcený**: všechny tyto tři rozměry se učíme vnímat *u sebe samých* a zároveň u *Ježíše*: obojí se totiž sjednocuje! Usínáme na jeho Srdci a vnímáme ho (i s rozměry probodení, roztržení, rozdrcení), abychom to samé vnímali na sobě (bodá mne třeba neomalená hádka; trhá mne z dnešního dne, že dobíhám a nestíhám; drtí mne třeba, jak bezradný jsem s vlastními dětmi) – a Ježíš to vše bere na sebe. Jako se ukládá to, co si chce člověk zapamatovat přes noc, tak se ukládá stále více do našeho života, do našeho srdce Boží Trojjedinost: probodená, roztržená i rozdrcená. A dává ze všeho východisko, ukazuje skrytou krásu, která léčí, vede – oslavuje se na nás. Z našeho rozdrcení umí Pán učinit Perly své lásky. A pokud jeho blízkost neopouštíme, záříme bělobou-perlovitostí všude tam, kam nás posílá.

A tak si, Pane, toužíme odnést z Pramenů lásky, které na nás vytékají z tvého Srdce dvojí: **1.** Aby ses v nás stále více rozrůstal jako Ticho, které je nejsilnější útěchou, hlasem a popudem k správnému jednání ve všem (i v bezradnosti). Abychom tvé tiché touhy nezatlačovali do pozadí (ani pod rouškou starostí a zodpovědností, které ty uspořádáš, když tě poslechneme). **2.** Abychom neutíkali z tvé největší blízkosti, která si nárokuje naši důvěru a odevzdanost, a tím se stávali stále svobodnější od všech podob strachu. A aby v nás tím pádem tvoje blízkost mohla rozvinout *kněžství srdce* (tu nejvznešenější a nejintenzivnější činnost) a my byli ochotní nechat se z lásky rozdrtit.

Děkujeme ti, Lásko, že na nás v každém detailu stále myslíš, že jsi přítomen a vedeš nás bezpečně (dokonce i skrze bolest) k nejvyššímu štěstí. Těšíme se na setkání s tebou tváří v tvář.

S. Luisa Karczubová

* * *

Také dnes drahý Ježíš objímá srdce každého z nás! Jsme ve středu jeho zájmu, jeho absolutní pozornosti: ať se děje cokoli, nenaříkejme si. Otevřeme mu svá srdce, opět hledejme jeho Tvář a provolávejme ho Vítězem a Králem v každé situaci našeho života. Slova, která vycházejí z našich úst, kéž jsou stále více podložena autentičností toho, co žijeme, vždyť Pánův příchod se blíží. Eucharistický Ježíš čeká na nás v každém svatostánku také v době prázdnin a dovolených, klaňme se mu a vzdávejme mu úctu. Nechejme Pána, aby to byl on, který bude mluvit skrze naše ústa, pomáhat skrze naše ruce, milovat skrze naše srdce, dovolme mu a tužme po tom, aby se oslavil v našich životech! Ať každého z vás stále provází Boží vítězství, jeho radost a naděje.

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Papež František stále hovoří o bolestech Ježíšova Srdce v dnešním světě a současné církvi. Ukazuje hloubku svého nitra, když nás svědectvím svého života vtahuje do nejobsažnějšího slova: ticha, klanění, mlčení před Pánem. V neděli vzkříšení papež František jmenoval kromě Ukrajiny další oblasti, které na světě trpí, leckdy úplně zapomenuté, skryté před zraky světa. Můžeme si tento velikonoční výčet vložit nyní do modlitby „Meč Jany z Arku“, do které jsme si zvykli vkládat různé bolesti světa i své osobní: **Pane, Meč Johanky z Arku, tvé slavné světice, kladu nad místa bolesti: Ukrajinu, Rusko, Blízký Východ, Jeruzalém, Libanon, Sýrii, Irák, Libyi, Jemen, Myanmar, Aghánistán, Afriku, Sahel, Etiopii, Kongo, Jihoafrickou republiku, Latinskou Ameriku, Kanadu, Čínu, Koreu, Indii, uprchlíky, trpící hladem a bolestnými životními porážkami, a prosím, aby se zde rozprostřela tvá spravedlnost, pravda a láska. Provolávám tě Králem a Vítězem nad těmito místy.**

